

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félre 6 frt., negyedévre 3 frt.
Előfizetési díjak helyben és vidéken: a szerkesztőséghez küldendő k. b.
 Helyben előfizethet: a szerkesztőség, a kiadó-hivatal, Demjén László
 Egyes szám ára 5 kr. o. 6.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordozó szobán, Csapó S. kereskedésével
 szemben, 1-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. a egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetési felvétel: Helyben: a szerkesztőség, a kiadó-hivatal, Demjén László
 könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11. sz.),
 Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse official. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten:
 Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fűrdőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.
 Nyitási sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolosvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. 6.
 Félre 6 frt. o. 6. Évnegyedre 3 „ „ „
 Az előfizetéseket egyenesen a szerkesztő-
 ség-hez küldendő k. b.

**Az előfizetés minden hó 1 és 15-ké-
 től megújítható.**

A „Kolosv. Közlöny“
 szerkesztősége.

Koloszvár 1873. jul. 29-én.

(K — r) Az ország fővárosa ünnepet ült.
 Nagy ünnepet. — Nem győztes harci lobogó
 volt az melynek láttára lelkesültségre gyúlt, s
 ezer meg ezer torok fakadt a riadó éljénre —
 a Rákóczy-induló szívet rázó accordjai nem
 győztes hadifakát fogadtak a Duna mellett;
 nem babér koszorú kiosztásáról volt szó, —
 nem, sokkal mélyebb jelentősége volt amaz
 ünnepies hangulatnak, pedig csak egyszerű
 polgári ünnepély volt az egész.

Volt idő nemzetünk életében, midőn csak
 a harci mének toporzékolása, a csata kürt
 zendülése, egy egy főzér fejedelmi pompá-
 ban megjelenése volt képes fellángoltatni a lel-
 kesültséget. Őseink harczban születtek, abban
 nőttek fel, abban haltak el; nem csoda tehát
 ha csak az volt képes keblöket nemes izga-
 lombban tartani. Hála Istennek! elmondhatjuk,
 hogy csak volt. — Ma több gyönyörűséget,
 nemesebb élvezetet találunk a munka nagy asz-
 tala mellé seregleni, s ott csöndesen zajtalanul
 dolgozni a béke templomában.

Harcz és háború ma is a jelszó; folyto-
 nos küzdés a nemzetek élete, csak a fegyve-
 rek változtak s a versenyter; egy szüntelen
 tartó harcz tartja fenn a békét, de melyet a
 polgárok milliói nem örömet cserélnének fel
 ama másikkal, mely vést és halált hagy maga
 után. Bécs falait sokszor keríté már vész, sok-
 szor zárta el kapuit a népek előtt, az a Bécs,
 mely százazereket üdvözöl ma vendégeiként,
 s nyitott könyvként fekszik Európa előtt.

A kiállítási jury tagjai Buda-Pest vendé-
 gei e napokban. De ez ünnepélyt nem lehet
 localizálni, az az egész ország ünnepélye volt,
 ép amaz ideális ok következtében, mely az
 egésznek alapjául szolgált. Az öröm, a lelke-
 sülttség kitörő jelenségei tulcsaptak a főváros
 határain, a központból kiinduló hullámgyűrűk
 mind nagyobb meg nagyobb tért foglaltak el,
 s éltető regzésbe hozták ama sima tó tükrét,
 melynek talaját a nemzeti érzelmek megszentelt
 folde képezi.

Igen, minden magyar, e hon minden igaz
 polgára üdvözli ama bíróság tagjait, mely nem
 aljas büntények, hamis eszások, lopások fe-
 lett van hivatali ítélei, mely nem a megbom-
 lott társadalmi rend helyreállításában hallatja
 szavát, sőt ellenkezőleg ép azért van szükség
 rá, mert a világ polgárainak módjukban állott
 békében, nyugalomban élni egymással.

Készséggel vessük magunkat, viszonyain-
 kat, intézményeinket, multunkat, jelenünket s
 mindeinket ítéletük alá. Egy oly néphez
 rándultak le, — a békés munka eredményei-
 nek ama megkoszorúzó, melynek multja ziva-
 taros, mely csak kivételesen élvezte a családi
 tűzhely édes melegét, melynek a sors haragja
 eke, kapa, gyalu, fűrés, helyett, századokon át
 fegyvert és kardot nyomott kezébe, hogy

küzdjön lételért, s evel együtt védje a népek
 nyugalmat.

Ép ezért sokkal nem dicsekedhetünk.
 De az a kevés, a mi van, biznysága, hogy
 mi is tudunk dolgozni, hogy nekünk is jogunk
 van helyet foglalni a munka nagy asztala mellett,
 hogy akarunk is van, csak a külső körülmények
 engedjék. Kegyet, kedvezést soha sem kértünk,
 ezt el se fogadjuk; juttassanak a népek vezé-
 reit annyit bizalmukból, mennyit megérdem-
 lünk. Mérienek egyenlő mértékkel. Jutalmaz-
 zanak, ha érdemjük, tájékoztatják hiányainkat,
 hol ilyenek vannak, buzdítanak, bátorítanak,
 mert erre sajátos helyzetünk fogva nagy
 szükségünk van.

Ott vannak köz és társadalmi viszonyaink,
 ott vannak mivelődési intézményeink, ott va-
 gyunk a bécsi nagy világ piacon, mint sze-
 renny tagja az emberiségnek, tekintsenek körül,
 nézzék meg a mi a miénk, a mi véres verej-
 tékünk eredménye, a mihez a szegény ép úgy
 meghozta filléreit, mint a gazdag ezreit, a mi-
 ket most is a nemzeti érzület, a ragaszkodás
 s jövőnkbe vetett bizalmunk tart fenn, a mi-
 ket nem egyes műbarátok bőkezű adománya, nem
 fejedelmi nevek hosszú sora alapított; hanem
 maga a nemzet. Ott vannak mindezek, lássák
 s itéljenek, nem félünk az eredménytől, mert
 tudjuk, hogy hiányaink mellett sok méltá-
 nylandót is találunk a nemzetközi jury
 melven tisztelt tagjai, kiket Magyarország tá-
 volabbi vidékeiről is szívből üdvözlének a
 munkás polgárok százazerei.

Csik, 1873. jul. 27.

Csikzók nyári közgyűlése. Iskolák. Püspöki látó-
 gató, Iskolák s felügyelők oktatása. Néplátók.
 Többféle közügyek. Földmives felső népiskola.
 Leányiskola. Gymnasium. Praeparandia.

Csikszék törvényhatósága Junius 30-án s
 folytatott megválasztott évnegyedek bizottsági
 gyűlésének főbb tárgyalási pontjait és határozatait
 kívánunk közölni.

Az elnöki megnyitó beszéd, a mlgs fő-
 ispán ur gyöngyöskedése dacára is — hatásos volt
 kivált azon főirányzatában, melylyel korunk neve-
 lés-, közoktatás-, művelődés-, ipar-, s gazdasági,
 szóval általános haladása tekintetéből székünk ily
 általános s névleg a kitűzött napi rendi tárgysoro-
 zában álló földmives felső népiskolája ügyében
 erőteljes érdeklődés és törekvés buzdított.

Az alispán ur évnegyedek s jelenléte é-
 ben tüzetesen s hivatásos a szék közügyek
 állapotát s ha előadását különbeni korrektségre
 méltóság gyorsasággal tartaná, az kedves fogadta-
 tást nyerne.

Legnépszerűbbek az elő — a széki iskola-
 tanácsnak egy héttel előbb megtartott gyűlésében
 megállapítása alapján — a széki nép oktatás
 állapotát, mely szerint a lefolyt iskolai évben álta-
 lános feltűnő előhaladás történt, mind az iskolák
 jókara hozása s ellátása, mind a nyolcz havi tanító
 betartása, iskolák gyakorlása és a tanítás eredmé-
 nyére nézve.

Nemely községekben azonban vannak még
 mindezekben de nem győzőtt akadályok és hiányok,
 sőt egy párban megrovást érdemelt, s nyert hanyag-
 sági hiba is merült fel, de kitérés van rá, hogy e
 főközségek is jövőre javítani s haladni fognak.

Azon tény is, hogy amár a püspöki tör-
 vény szerinti oktatás Alosikon és Gyergyó-
 ban a 8 havi tanító után június-folytán végeztetett
 smégis csaknem mindenütt jó, tiszta, berendezett
 iskolákban, nagyszámú gyermekek, élénk, értelmes,
 bátor s jeles feltevésekkel, — szabatos énekeik-
 kol, több helyt előadásokkal s gyermeki rend-
 kívül meghatva üdvözlő szónoklataikkal örven-
 deztek meg a kegyes főpásztort, s szembe-
 tűnőleg feleltek a napi 5—6 órárt tartott
 főpásztori működés fáradozalmait, — sőt ezek
 — és kora dacára hozzájuk leereszkedést, s

„őket magához ereszte“ atyailag kérdező-
 tést, s így velők időzést, feltűnően édes
 öröm élvezetével varázsolták, — s ezek ál-
 tal látogatása atyai örömeinek tetőpontját az
 ily iskolákban érte el, s annak fénypontját is
 ezekben ismerte föl: kétségkívül a jelzett jó előha-
 dást bizonyítja.

Érdekes azon több helyt ismételt püs-
 pöki elismerő s méltányoló nyilatkozat, melyet ő
 nmlga azonnal a visitatio kezdő napján, a csik-
 szent-imrei jól felszerelt iskolában, a fi- és leány-
 gyermekeknek külön osztályaikban oly nagy szá-
 mali jelenléte, s oly talpraesett élénk feleletfálalórómre
 ragadtatva, leereszkedő nyájassággal hangzóttatott
 a kegyes szavaiban: „nemely megye és székben
 be akarták előttem bizonyítani szóval, — hogy
 nem lehet a 8 havi tanítót kitaratni az iskolák-
 kal, — itt pedig bebizonyították tettei, azt,
 hogy lehet“.

E püspöki nyilatkozatot a papság azzal deríté
 ki, hogy „az itt lehetett és lehetend, mert a köz-
 gazdasági tisztség, s jelesen Alosik három járása-
 nak erőteljes derék szolgabírái u. m. Nagy József,
 Bece József és Székely Endre urak oly szilárdan
 összetartanak a papsággal és tanítókkal, s oly lel-
 kiismeretes szoros pontossággal teljesítik köte-
 meiket, végzik intézkedéseiket, ellenőrzik a már is
 jól felbuzdított, tevékenyen érdeklődő előjárás-
 gokat minden iskolai ügyekben, s meglátogatják
 az iskolákat, kijavítják a hiányokat, megelene-
 k a vizsgálatokon, érdeklődve buzdítják az illetőket ér-
 deklődő tevékenységre, s mind ezekben oly érde-
 metek szereztek, melyek által a köztisztviselőt mól-
 tán nyerték meg, s eddigi ily érdemeik annyira biz-
 tossa teszik a még jobb jövőt, miszerint kötelessé-
 günk e sz. ily derék férfait méltányoló tiszte-
 lettel tünetheti ki nmlgd előtt“! Mire a főpásztor
 — ezek iránti kitüntető elismerését — a jelen volt
 t. Nagy József urnak nagyra becsülő előzékeny-
 séggel fejezte ki.

Ezeket föl kelle tárnom, mert nagyon vilá-
 gossá teszik, hogy — mint minden ily ügyben,
 úgy ebben is — csak az összes hivatott — s kö-
 teles illetőknek — kellő szoros összetartása, s
 erőteljes közreműködése biztosított s biztosítand
 oly hűn óhajtott jó eredményt; s mert méltó a va-
 lódi érdem a megtisztelő nyilvános kitüntetésre; és
 mert így tünik ki, hogy a püspöki látogatásban ré-
 szesült 10 plébánia iskoláinak és pedig: a szent-
 imreinek 2, a csatószege-szt.-simoninak 4, Tusnád,
 Uj-Tusnád s verebesinek 4, Kozmász-lázárfalvának
 3, a szt.-márton-ésekefalvának 2, a nagy-kászoni-
 nak 3, a kászoni-jakabfalvának 2, a ménaságának
 2, a szt.-györgyinek 3. összesen 27 osztályai kö-
 zül 23-ban nyilvánulhatott a már jelzett örömdetes
 állapot s eredmény; 2 szt.-györgyi és a kitűnő lázárfal-
 vának nem részesülvén a látogatásban, s a ménas-
 ági 2-öt ez évben a körülmény egy tanítóra szorí-
 tván.

Ezen általános őszinte jelzés — után hosszas
 lenne — mind kiemelni, hol, mi tünik jobban —
 fel, s hol, mi kívánivaló mutatkozott, de azt nem
 feledhetem ki, hogy a tanítók nagyobb számukban
 s közöttük a kozmási és csatószegei segéd lelkes
 urak is érdemtel főpásztori elismerésben részesül-
 tek; — valamint azt sem, hogy, habár a n.-kászoni
 három külön osztályú kitűnő iskolában a
 nagy számú fehérbé öltözött leányok tartottak a
 hit, remény és szeretetet ábrázoló oly meglepő s
 megható előadást, melyre nem csak a nép, de a
 papok sem zárhattak vissza örömkönyveiket, s
 tüntették ki a tanult tárgyakban, énekekben s sza-
 valatokban is ily ügyességüket, mégsem lehet a fi-
 ak kitűnő két osztályát semmiben hátrább itélni,
 miként a fenn nevezettek két részét sem. Sőt a
 tusnádúri ezek mellett az is kiemelendő, hogy az
 anya iskola nagyobb os tálva, az új Tusnád s Ve-
 rebesi két jó községi külön iskolát, mint rajait fo-
 gadta szíves nagy keblébe, s együtt, szereztek fe-
 leleteikkel oly örömet, mint az új emeletes 4 osz-
 tályú derék köiskola épület, melyet magas fekvése,
 világossága, tisztasága, szabályos beosztása, jó
 székel, deklire vont falatblái, term. rajzi s tan-
 ábrái, mappái minden lakkozva stb. tettek díszesé-
 s az összes előjárás ügybuzgalmá mellett a
 nép munkás szorgalma s áldozatán építetése s
 ellátása méltóvá e püspöki kitüntetésre. „Szegény
 nép által ilyen emeltetve s ellátatva nem lehet
 látni“! S ily ünnepélylyel szentelő fel s áldá meg
 a szegénység miatt három év alatt épített s még

ugyan annyi alatt felszerelt — ezen jó iskolát —
 a k. főpásztor, kedvesen fejezvé ki ebbéli és a
 templom- s plébánia ily állapota s ellátása fölötti
 örömet. Az ebéd alatt ismét újabb örömet szerez-
 tek a verebesi iskolások, meglepő szabályos dala-
 ikkal, s egyikök ritka, bátor, talpraesett szavalatá-
 val, mire ezt a k. főpásztor „magához ereszte“
 atyailag bánt vele, s mint minden iskolában sok
 szép könyveket esztott, úgy ezt is szép összeggel
 ajándékozta meg. Így tünik ki itt, mennyire össz-
 hangzóak nálunk a „községi“ iskolák, a „fele-
 kezeti“ek, hogy nem csak egymás mellett,
 hanem egymásban is jól illenek! mennyire üres
 cím itt a „községi“ és „felekezeti“ elnevezés;
 mily könnyen megadható volna az egyesített „ró-
 mai katólikus községi“ megfelelő szabá-
 tos jelzés! és mily jó volna, ha mind az egyház,
 mind az állam-törvényei, szabályrendeletei és kö-
 zgei mindenütt ily feltékenység ellen — s vissza-
 hatás s bántalmazás nélkül — ily kellő kölcsönös
 összetartás s közreműködéssel emelnék a szent
 ügyet. Ebben is alapos okunk van, bizalommal te-
 kinthetni, bőles főpásztorunk czélszerű irányza-
 tára.

Es a sürű könyvek között hangoztatott
 benső hálanyilatkozatok talán azért neismételtem
 itt, mivel ilya van: „ne tudja a balkezesek
 mit művel a jobb?“, amde ez is ilya van:
 „ugyvilágoskodjék a világosságok“,
 stb. tehát ide írom egy sorát én is azoknak, mik
 az élet köyvébe oly gyakran jegyeztenek be.
 Ugyanis: kegyes főpásztorunk „szánván e se-
 reget“, merl három éve alig van mit ennie, mi-
 vel ezen egész egyház község népét 6 év óta egy-
 szer fél, másodszor egész természet felduló jégzá-
 por, háromszor arviz, s a közelebbi két évi vad-
 csicsor borsóból állott egész természetellenesség snjtján,
 kenyerét, sőt vetni valóját is venni kényszerülve, in-
 sében tengődik, s mivel ez idő alatt hatszori tűzvész
 150 gazda éghető javait elpusztítván, kivált az
 ilyenek nyomora teljessé lett: ezek közül a f. évi
 tavaszon ily tűzvész által legnagyobb jnségre ju-
 tott verebesi 20 gazdának kiosztára adni
 kegyeskedpt 60 frtot o. 6. miert e hálásokkal
 együtt az ég áldását s kegyelmét kérjük becses
 életére.

Az előbbieket szerint tehát, egy maga az isko-
 lák ügye is bőv tárgyat nyújt vala a püspöki oly
 czélszerű látogatásra, de az által mindenütt számos
 igen fontos helyi ügyek elintézése előtt, nagy szá-
 mu hívek, és pedig e 10 egyház mindenikében 2
 —400, sőt Tusnád s N.-Kászónban egész 600-
 ig s összesen mintegy 3300 részesítelvén a bér-
 málás szentségében; s a mindenütt, nagy buzga-
 lommal megjelent igen nagy sokaság, ájtatosan
 hallgathatván azon 12 egyház oktatásról leköszlten
 hangoztatott 12 püspöki tanítást, melyek az ily al-
 kalmi apostoli szónoklatok tetőpontján állottak:
 annak a népnevelés s oktatás, a hitvallás s erköl-
 csi élet előmozdítása, a hiányok s hibák törlesse s
 javítása és a helyi ügyek elintézése által nyilvánu-
 ló czélszerűségét, fontosságát és hatósságát bizo-
 nyára mindenki kénytelen beismerni. K. J.

Legujabb táviratok.

Bécs, jul. 28. A fizetési képtelenné lett bör-
 zelátogatók folyamodványt adtak be a börzeka-
 rához, melyben kiegyezési bizottság kiküldetését in-
 ditványozták.

Bécs, jul. 28. A bécsi Kassenverein részvé-
 nyeseinek közgyűlése elhatározta a likvidációt.

Bécs, jul. 28. Az osztrák egyiptom bank köz-
 gyűlése a földosztalékok egy sterlingben állapi-
 totta meg.

Bécs, jul. 28. A perzsa sah Alaban állap-
 totta az osztrák határt és ott C. névvel tönkösged és
 Philippovics tábornok által fogadtatott A sah Salz-
 burgban tölti az éjét.

Bresslau, jul. 28. A „Sohl. Pr.“ szerint Le-
 dochowski érsek nyilvános imádságokat rendelt el
 az üldözött egyházért, teljes pápaf bünbocsánát
 ígérte mellett.

Berlin, jul. 28. A „Nord. Ztg.“ a spanyol
 „Vigilante“ hajó a „Friedrich Karl.“ porosz frogát
 által a német kormány minden felhatalmazása nél-
 kül fogatott el, miert is Werner kapitányának iga-
 zolni kellett magát.

Andrássy és Metternich.

Az auzs. „Allg. Ztg.” egy kitűnő cikk-írója, a lap legújabb számában közölje ugyan e hírtap egy másik levelezőjének azon tanácsát, hogy gróf Andrássy a keleti politikában hg. Metternich hagyományait kövesse. Az igen érdekes parhuzam a következőleg hangzik:

„Azt tanácsolják, hogy a bécsi külgvi hivatalnak érvényre kellene emelni Metternich sivar keleti politikáját. Egyedül e politikának kellene azon aranykönyvnek lennie, melyből Andrássy okulást meríthetne. Valóban saját szemünknek is alig lehetne hinni, ha visszaemlékezünk azon szerencsétlen eredményekre, melyeket Metternich rövidlái, egyedül a népek leigázására czélzó status-quo politikája kevésbé ezekre, mint Austria pres-tige-ére és keleti hatalmi állására nézve elődöz-zett. Azon népek, melyeknek állandóvá tett poli-tikai halálát kívánta előidézni e végzeteserű poli-tika, mind ennek dacára új életre ébredtek; de maga Ausztria egyedül e politika által vesztette el Eugen, Kaunitz és József által kivívott, bár nem mindig sikerrel érvényesített befolyását kelet viszo-nyaiban.

Kérdjük vajjon képes volt-e Metternich ege-kig dicséret rendszere csak egykét is megakadá-lyozni azon fait accompli-knak, melyek machina-tói dacára e század kezdete óta a birodalom ha-tárain érvényt nyertek? Nem-e vitézk ki Szerbia és Görögország, dacára annak, hogy e politika, azok szabadságáért a legjogtalanabb zendülé-seknek bélyegezte, állami autonómiájukat? Képes volt-e Metternich csak az általa annyira gyűlölt kis Montenegrót is Európa térképéről eltörölni? Sikerült-e neki, hogy nagylelkű, a jövőbe tekintő férfiakat mint Göthe, Ranko, Boné, stb. bár any-nyiszor kísérlette meg közzvetve és közvetlenül, el-tántorítani attól, hogy felszénes műveik által rokon-szenet ébresszenek Törökország leigázott rajah-nepei iránt? Nem; mindezt ép oly kevésbé sike-rült neki, mint nem sikerült neki egy óriási ha-lottí leplet teríteni a szabadsági mozgalmak fölé, és még is folyton oda törekedett, hogy Ausztriát keleten ép úgy, mint Oszországban, Németország-ban és Sweizban a politikai éjjeli őrszomoru sze-repére aljasssa!

És mily eredményeket mutathat fel Metter-nich oly igen feldicsért politikája az aranyzarván? ha végig lapozzuk azon idő évkönyveit, a lehető legtárgyalogabb módon azon meggyőződésre fo-gunk jutni, hogy dacára Ausztria tartózkodásának a hatalmas hármás szövetségtől, megakadtatt a fűgellen törög királyság; hogy Metternich hg. az adriánopoli béke előtt és után Oroszországnak en-gedte át azon nagyfotosságu előnyt, hogy egye-dül magát tekintesse a rajah népek kizárólagos védőnéke gyanánt, miáltal a részben még jelenleg is fennálló védenkségi viszonyba jutottak e népek az orosz czárral; — megtudjuk továbbá azt, hogy Oroszország egyedül a maga számára biztosítani tudta azon olcsó dicsőséget, hogy az akjermáni békében kijellette Szerbia jelenlegi határait, mi ál-tal lekötözte maga számára annak népeit örökre. Röviden, azt látjuk, hogy a csak megbukott dy-nastiák és államok galvanizálása iránt hevülő bi-rodalmi kanczellár nem mulasztott el egy alkalmat sem, hogy Ausztriát a reája előbb bizalommal te-kintő keresztény népek előtt gyűlöletessé tegye, a nélkül, hogy sikerült volna, e népek lábba tiprott rokonszenve és legsajátabb érdekének feladása árán, a porta köszönetet a legszerényebb mérben kler-demelni. A török csak azt becsuli, ki reá nézve ve-szélyesnek mutatja magát.

Nem akarunk mi itt Anglia és Franciaország dominaló befolyásáról szólni Konstantinápolyban, miután ke-éss-é a török flottát Navarin-nál megsemmisítették vagy épen Oroszországról, mely hatalmát a Balkán-n át a Bosporusig felvonuló se-rege által érezte, s mely a háboru után (1829) Stambulban hosszú ideig tényleg maga uralkodott. Hogy azonban maga az aranyatlanul kisebb Po-rozország előlörbe fogja magát helyezni Ausztria rovasára, hogy épen egy porosz alezredesnek kel-lett lennie, ki a békét a porta és Diebitch közt ter-vezte, s hogy az osztrák internuntiusnak minden erőlködése dacára porosz torzistiek, — koznik Molke — jászottak főszeret a török hadsereg-ben, és a sultánál, mindez örökidőkre szégyenére válik Metternich politikájának, ama politikának, mely mintaképp állítatik fel.

A porta azonban úgy hitte, még többet en-gedhet meg magának Ausztriával szemben Orosz-szág tanácsára vonakodott beleegyezését adni, mi csak a legújabbban, Andrássy erélyes fellépése következtében történt meg, a vaskapu hajózási aka-dályainak eltávolítására; sőt mi több, alattvalóinak elbilitotta az osztr. Lloyd társaság gőösein a közép és fekete tengeren utazni. És mily elégtelt kövo-telt és nyert Metternich ennyi szégyenítő sértésért a József császár mondásaként megzabálazhat-lan ázsiai barbarok részéről? Hallgassuk el a fele-lelet!

Ily szomoru alakkal bírtak tehát Metternich hg. diadalai Keleten! Valamint nyugaton, ugy-otthon is azon szenvedett a hg. törekvése hajótörést, hogy nem akarta látni a dolgok természetserű, soha meg nem állapodó fejlődését, noha a nap reá-jok süttött, mert illettek bele az általa gépiesen al-

kotott világrendszer chablonjába, csakhogy — ha-mir eli-merte azok jogosult létezését, ne kelljen velük számolnia és más utra térnie.

És mégis, ugyane hyperconservatív politika volt az, mely az életré virradó magyarság elleni antaionis musból Grij, horvát honpolgárt arra buz-dította, hogy az illyris-mis zászlaját bontsa ki. A dol-zláv viszonyok ismerői pedig jól tudák, hogy Gaj és társai által 1848-ban kifejtett s Beccsői is-tápoltt tevékenység nélkül a zágrábi országgyűlés által 1867-ben a délszlávok diadalvígáslái által kimondott azon határozat, hogy a szerbek és hor-vátok ezután egy nemzetet képezzenek, bizo-nyára ily korán nem érlelődött volna meg.

Most pedig, midőn a 48 ban elvetett mag-kivirágzott, s a délszláv mozgalom, Metternich sejt-elme ellenére kelet újájszületésére nézve oly nagy jelentőségűvé vált, midőn e mellett a törzsköös török láthatólag kezdi ledöntögetni azon támaszo-kat, melyek államának korhadt alkotmányát még rövid ideig fentarthaták volna, ily veszélyteljes kö-rülmények közt azt tanácsolják Andrássynak, hogy Metternich politikáját kövesse s bizalommal tekint-sen Mekka felé!

Vajjon szabad volna-e, bárki ülne ma a kül-ügyminiszteri széken, e tanácsot követnie? Vagy talán oly tisztultak már a monarchia belviszonyai, hogy nem kell figyelmet fordítani a határain jelent-kező új politikai alakulásokra? Talán elfeledtük már, hova vitt volna azon szerencsétlen doctrina-rismus által a Boccsában előidőzett harcz, ha a dal-mát löfegverek Montenegro hegyi útegeiben vá-raatlan segélyt nyertek volna? Vagy másrésről azt hiszik-e némelyek, hogy a szlovének, szerbek és horvátokkal az óhajtott kiegyezés könnyebben tör-ténhetnék, ha e törekvéseket Szerbia ellenséges ér-telemben befolyásolná?

Ne menjünk tovább! Monarchiánknak oly sok nehézséggel kell még belügyeiben megküzdenie, semhogy az iránta viseltetett barátságos érzelme-ket hasonlókkal nem kellene saját érdekében vi-szonoznia, hogy Keleten megzengült befolyását bekés uton megszilárdítsa. Örök halára tett vagy érdékkben tenndő szolgálatukért természetesen nem számíthatni e népek részéről, valamint arra sem, hogy e szolgálatok viszonzásául jövő terveikről örök időre lemondjanak. A gyakorlati államférfiu azonban szivesen megelégszik egy reá nézve bizonyos okokból kívánatos eredményének biztosításával rövidebb időtartamra is, ha ez által magasabb érdekek nem veszélyeztetnek.

A leányok tornázása.

Schoch tanár bebizonyította a svájci tornatanítók gyűlésén, hogy a tornatanításra kö-zönösösen fordítani szokott idő nem elegendő. Kül-lönösen nagy hangsúlyozta a leányok tor-názását, melynek érdekében lássuk, mit mond Schoch tanár.

„A nőnemnek nincsen-e ép oly joga erőtel-jes testre, és tartós egészségre, mint a férfienek? A nő magas hivatása az, hogy az uána követ-kező nemzedéknek életet adjon és azt felnevelje? Teheti-e ezt, ha elhanyagolt, vagy nyavalygó tes-tel bír? Valóban, leháborodik az ember és szívét mély részvét ragadja meg, ha tapasztalja, mily gon-dot, mily kitarást fordítanak az állatfajok nemesi-tésére és az ember saját fájának érdekében majd semmit sem tesz.

Fonoljuk meg tovább a nőnem állását és földadát.

Nincs-e annak szüksége egészséges és kül-behatások ellen daczó szervezetre?

Nem kívánunk-e a nő öl igen gyakran oly megerőltetést, a milyen az erősebb nemet is meg-viselni, min pl. a házamos ideg tartó betegápolás, vagy végül azon esetet, hogy a nő megfosztatik ter-mészetes apólójától, maga és gyermekei fontartá-sára utaltatik?

A nő munkakérdés megolálásának kezdetén vagyunk. Sokszor hallhatjuk, olvashatjuk, hogy nőket alkalmaznak posta- és távirati szolgálatokra, (hát tanítóknál nyilvános iskoláknál?) Nevelve van-e az, testileg is kellőképp az új pályákra? Ismételve, mint tény, hallán, hogy a nőnem itt is mint gyöngébb nem bizonyult be. Hiányzik náluk a férfiak kitarása. Tehát szükséges volna jobb testképzés.

Honnan származik végre az anyák abbéli ál-talános panasza hogy gyermekeikkel szemben nem bírnak annyi tekintéllyel, mint az apák? Sajnos, hogy nagyon is igazuk van e tekintetben; mi azon-ban részben kimagyarázható a náluk kevésbé ki-képzett akaratból — mely azonban föl ne cserél-tessek valahogy az ötlejtésséggel, mely sok házi-asszonynak nem épen dicséretes tulajdonai közé tartozik, egész környezetének szerencsétlensé-gére.

Ésszerű tornaoktatástól sokat várok arra nézve, hogy az anya a tornaoktatás következtében akaraterő tekintetében nyervén, gyermekeire jobb nevelői hatást fog gyakorolhatni.

Mindezek után csak az a szerény megjegy-zést kell tennünk, hogy a leányok általános tor-názatása csak akkor remélhető, ha az ily czélra nagyobb városokban felállított tornaintézetekben

a nők tornázása renlis szokássá válna, hogy így jó példával járassanak elől, ez által is remél-hetvén az úgnek kisebb helységekből való meg-honosítását.

Azonban sajnosan kell mindez ideig tapasztal-nunk azt, miszerint ezen hasznos intézmény felka-rólása városunkban is csak immel-ámmal történik azt gondolván a közönség nagyobb része, hogy lehet a rendszeres tornázást pótolni egyéb uton és módon.

Nem szándékunk ez alkalommal a leányok tornázásáról tüzetesen szólni, mivel ezt már meg-tettük volt még a mult év vége felé a helybeli la-pok egyikében. Hogy mily kevés eredménye lett azon cikk megírásának, bizonyítja azon körülmény, miszerint a torna-vivodában e czélra tetemes költséggel borendezett leány-tornázó teremben mind ez ideig csak egy leány vett és vesz most is részt — az is nem a rendszeres tornaszatban, — hanem a gyógytornaszatban.

A helybeli számos nőneveldek közül pedig — elég sajnos — csak egyetlen egy van olyan, hol a tornaszat — mint rendes tantárgy — tanít-tatik a leánynevelődeknek. Szomorú dolog biz-ez, de nálunk ez így van! Határozottan állítjuk pe-dig azt, hogy hazánkban kevés azon tornaegyle-tek száma, hol annyi kedvezményben részesülne valamely tornász, mint itt városunkban, azon édes kevés havidijért, melyet havonként kell hogy fizes-sen az egyletnek.

Schoch tanár fennebbi megjegyzésére nézve pedig azt mondjuk mi is, hogy a leányok szellemi képzése mellett a test képzésének sem szabad elma-radni, miért minden módon oda kell hatni, — első helyen a nőneveldek igazgatóiúnak — miszerint a tornázás minden leányiskolában meghonosuljon.

Ny . . .

Kauffmann orosz fővezér levele a khivai expeditőről.

(Vége.)

Az éh-pusztában vizet csak kevés helyen 15—20 fonalnyi mélységű kutakban találhatni. (E pontokon 1869-ben postaállomásokat rendez-tek be a samarkandali összeköttetés létrehozása czéljából.) Minthogy a talált vízmennyiség az át-vonuló csapatok e részbeni nagy szükségletét nem fődözheti, arra lettem indítva, hogy a többek közt egy csatornát (aryk) vezeltessen 18 verstnyi tá-volban fekvő forrásokból egészen utamig ki, a honnan aztán az egy nem nagy mélységű vízme-denczébe jut. Ezen sietve végzett munkát nem várt eredmény koronáza s tetemesen megkönnyíté a szükségelt vízmennyiség előteremtését.

Az egyedüli élő lények, melyek ezen pusztá egyhanguságába változást hoznak, solymok, vér-csék és sasok nagy mennyisége; ezek folytonos harczban élnek az itt számláhatlan mennyiségű elő-jövő teknőshékkal, s majdan kizárólag egymólta-lan állatokkal táplálkoznak. Az itt előjövő pusztai tyukfajnak a természet egy a tyukfajokkal épen nem közös hosszú szárnypárt adományozott, miután ezen állatcskákknak sokszor mőrföldnyi tá-volba kell repülniök, hogy néhány a kut mellett vigyázatlanul előtört vízesőppet leljenek. A re-pülésben való ügyességet illetőleg alig állnak ez állatnak a galamboknál hátrább, a miért is nem rit-kán megörlötnék, hogy egy bár nyil sebes-séggel a levegőt átható solym, prédáját elté-vesztí.

A hegyeken innen, nem messze a Tamerlan kapujától, a kis led Duszak város fekszik, mely-nek közelebb a Kly folyam partján a keleti had-oszlop valamennyi csapatjai egybegyűtöm, hogy az innen kezdve léposzóten rendezte hadmenetet meghe-djon. A Taschkentől Duszakig tartó elő-nvonulásom alatt mely 13 mártiusiól egész 10. 22 mártiusig tartott, többnyire borult volt az id-i-jaras, olykor éjelenként eső és szél dühöngtek, dölben pedig, meleg napsugarak világítottak. A nap és éj közti hő-nérsék változások igen teleme-sek voltak s a reggeli órák egyenesen hidegeknek voltak mondhatóak. A Kly folyócska partján négy napi tartózkodásunk alatt egy éjjelen rendkívüli erős fagy lepett meg. Erős nagy szél hozott ma-gával egy hóvizat, mely másnap reggelig a föl-det föl láb magas hóval borítá, mely aztán több napon át fekvé maradt.

Mártius 13. 25-én a hadtest előcsapatjai keleti irányban nyomultak elő. Duszaktól kezdve az ut harántul keresztül vezet a Narutan hegy vég elágazásainak nyugati lejtőin. Az egymástól gya-korta mély sziklarepedések által elválasztott hegy-hátak meznehezítik az utat mely majd körtörmele-ken, majd fővényen vezet keresztül s kerekas járművekre nézve, a tüzéség egyedüli kivételével járhatatlan. A tavaszi nap sütése folytán hamar el-olvadó hegyi havat a bennlakók értékesítik s a síkban elterülő vetésekhez vezetik gondosan. Nu-sekben legközelebbi éji szállásunkon, éjeltájt oly heves orkán ért utól, hogy az egész táborban egyetlen sátor sem maradt bántatlan. Magukra az ott helyben lakók nézve is a 16/28-tól 17/29 má-r-ciusra menő éjjeli vihar rendkívüli jelenség volt. Habár e lakók folyton tartó viharokhoz voltak szokva, mégis elbámultak azok a folytonos irány-változáson, melyet a vihar vett. Körülbelül 3 óra

alatt átfutotta a szél a szélrózsa valamennyi irá-nyát, a mindannyiszor oly hevességgel tört ki, hogy fennállásra gondolni sem lehetett. Az időjá-rás barátságatlan maradt egész Temir-Kabukig, a hol utunk, a hegyeket oldalvást hagyva, északke-leti irányt vett. 20 verstnyi hosszúságu ut után a valamennyi Karavántól oly méltán rettegelt „Kysl-kunn (vörös fővény) sivataghoz értünk.

A viz e sivatagban kesernyös sós izú s hosz-zabb ideig használat után az erészségre alkalmas. Igen csekély mennyiségben találtaik az 30 fonál-nyi mélységű kutakban. A korai évszak s felüldö-en késő tavasz még a várt takarmányt sem szolgál-tatták a tevéknek és lovaknak. Az ezen tartományt képző növények — többnyire egy neme a pusztai növényzetnek u. n. dsusan — Basiner nevű fűvész által az 1842 és 1843-ik évben, Danilowsky orosz követ társaságában tett útja alkalmával, mi-dőn Orenburgból kiindulva Khivát meglátogatta, — közelebb lettek részletezve és leírva. A mely ho-mokban tett hadmenetek utóljára fászsutokká váltak, minthogy főleg a déli órák elszenvedhetetlenek a folytonosan fuvó dényugati szél (Carmsaar) folytán, mely a széles pusztákon keresztül fu s minket foly-tonos porfelébe burkolt. Egyedüli frissülésünkre szolgáltak esőzések melyek időnként a port lenyomták s pár pillanatra szabad légzést szereztek. Balra-Saldyr, Sully, Baiman-Taply, Masischy és Ajak-Kuduk, mind kutak, melyek a bokharai határszél hosszában feltűnnek, oly pontok voltak, melyek a Kysl-sivatagon keresztül hadmenetünket jeleztek.

Ajak-Kudukkal efhagyók a vörös fő-vénysivatagot segylapos, egyhangu pusztába értünk, melyet 30 ver-stnyi után nyugatra kisded hegycsoport által látunk határolva. Ezen hadmenet végén, ha egy hó és eső víz egybegyűléséből keletkezett pataknak menetét követjük, meredeken lehágo sziklák tövében elerü-lő völgybe érünk, benne 15 kuttal, melyek külön-böző mennyiségben tartalmaznak magukban vi-zet. Itt szándékom még egy pár napig megállá-podni.

Daczára a számtalan fáradozásnak és nélkü-lőzéseknak, ugy erőfeszítéseknak, miket a csapatok egy havi időszakon át szenvedtek és túrtak, hala a tisztém részéről a katonák irányában tautított gon-dozásnak és ápolásnak, a beteg szízáleka igen csekély, s ezek is csak a csapatokhoz tartozó u. szől-án fennjáró betegek. A betegek száma mind-ez ideig a félszázalékot nem érte el; s a bereg-ségek egyáltalában nem bírnak járványi jelleggel.

Bár e jegyzeteim a folirati társulatra nézve csak felületes érdekekkel bírhatnak, azokat még is közlöm ezennel, azon reményben, hogy később ha-talmában álland a tisztelt társulatnak részletesebb tudósításokkal szolgálai.

A folyóirat kedves felajánlását köszönettel fogadom és mely tisztelettem kijelentése mellett írom magam

Kauffmann I.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 30.

— **Hátralékban levő t. előfizetőin-kezt kérjük, méltóztassanak az illető összege-kezt hozzánk mihamarabb beküldeni.**

A „Kol. Közl.” szerkesztősége.

— **Az erd. k. igaz. tanácsa Foga-rasy Mihály** érdemteljes püspökünk ő nagy-meltsága elnökelete alatt ma tartá megalakuló gyű-lését. A tagok közül többen nem jelentek meg az elnöki meghívásra. Részleteket holnap számuukra valánk kenytelenek használni.

— **1014.—873. e. sz Folyó Julius hó 30-án délutáni 1/21 órakor az egyetem nagy tanács-teremben Lonsar Józsefnek a jog- és állam udo-mányokból lelett szigorlatok után ünnepélyes jog-tudorá avatása lévén megtartandó, erre az egyete-mi polgárság és az érdeklődő közönség tisztelet-tel meghívatik. Kolozsvárt, 1873 július 29-én.**

Berde Áron

e. e. rector

— **A „Dalkör”** egy cholera eset miatt, mely előfordult azon a telken, hol próbait tartani szokta, megszüntette volt rövid időre a próbákat, de most, mint halljuk ismét neki fognak újult erő-vel, mi persze annál inkább biztosítja nekünk an-nak idejében az élvezetes estélyt.

— **Krémer Ferencz**, a helybeli iparka-mara elnöke is felrándul Bécsbe társai megbizasa folytán, hogy képviselje a kolozsvári német szabó testületet azon gyűléseken, melyet aug. 5-ik és 6-ára az ausztriai és porosz szabók az üzlet lendítésére(?) együttesen tartani fognak s melyre a magyarhoni városok szabó testületeit is meghívták. Mint halljuk, aug. 2-án már elutaznak a szabók összees üvésére, melynek ozéja a szabóság mesterségének lehető elkülönítése a ke-reskedési ágtól, s önállásra emelése.

— **A lövölde vendéglőjét** már kiad-ták és pedig jó kezekbe, miok csak örülünk, mert a rosz vendéglőt csak kerülük az emberek. Egy-utal megemlíthetjük, hogy a lövések díjait is meg-határozta már a választmány. Az alapszabályok le-küldése még mind a szerény óhajok közé tar-tozik.

— **Nemzeti jutalom.** Miall bradfordi parlamenti tag tisztelőre nagy lakona tartatott a londoni kristálypalotában, ez alkalommal tisztelői egy erszénnyel lepték meg, melyben 10,000 guinea (70.000) tallér volt, azon kívül érdemiért, melyeket mint a „Nonconformist” lapszerkesztője szerzett a vallási egyenjogúság elvének védelme körül.

— **Repülő gép** lesz kiállítva aug. elsőjé-től a Köztelken. Főtalálók Müller és Bodonyi, s a gépet most állítják össze a Schwartz testvérek műhelyében. Gőzerőre van alkalmazva, minden lég-gömb nélkül, és saját készítményű olajgázt alkal-mazzik benne fűtésre. Nagy lövért (18—20 má-zsa) remélnek vele kifejthetni, s egy óra alatt 10 mérföldet megtehetni.

— **Manteuffel tábornok,** a francia földön maradt porosz megszálló csapatok főpa-rancsnoka a megtakarított pénzekből minden ve-zénylete alatt álló főtisztnek 200, minden ezred-nek 15,000 tallért juttatott, a mi több százezer tallérta rugván, e miatt nagy zajt ütnek Berlinben, a miért ez összeget nem szolgáltatta be a hadi pénztárba.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Jul. 29-ről. 1873 5% metaliques 65 70.
nemzeti kölesön 72.90. 1860-diki államköl-csön 102.30 Bankrészevények 969. Hitelrészev-nyek 212 50 London 111.—. Ezüst 108 25.
Cs. kir. arany —.—. 20 frankos arany 886. 1/2.
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 77.
—. Temesi 75.—. Erdélyi 74.75. Horv. Szlavon. 77.50

605—1873 tan. eln. sz.—Kimutatása a Kolozsvár sz. kir. városban
uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-lól kezdve
1873 évi július 29. este 12 óráig.

Helység neve	Kolozsvár sz. kir. város	Július 1. 1873.	Felek község	Lakosság száma	A betegség kiütés napja	Beteg ma-radi Szaporodott	Összesen	Ezekből				Jegyzés.			
								meg-gyó-gyult	meg-gyó-gyult	meg-gyó-gyult	meg-gyó-gyult	meg-gyó-gyult	meg-gyó-gyult	meg-gyó-gyult	meg-gyó-gyult
Julius 1. 1873.		1	1	26,382	18/6	119	10	4	4	121	651	210	320	3	9
Felek község					6/7	3	3	—	—						

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873 márczius 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márczius 10-én megváltoztatván, következő menetrend-indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:

Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul na-pontként háromszor, reggeli 8, délután 4 és est-véli 7 órakor, a délutáni 4 órai menet Szeged, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti összes várakozás nélkül, az estvéli 7 órakor induló gyors-kocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várakozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul na-pontként kétszer, éjjeli 1 órakor a Marosvásárhely felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órakor a Nagyszeben, Segesvár, Károlyfehérvár és Arad felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra mindég két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy, hogy bármennyi utas jöjjön is a három irányból, a tovább szállításra bizonyosan számíthatassanak.

Kolozsvárról Szamosujvárra és Deésre na-ponta kétszer, reggeli 8 és délután 3 órakor. Deésről Szamosujvárra és Kolozsvárra na-ponta kétszer, reggeli 7 és délután 1 órakor.

Arszabály 30 font szabadpodgyászsal: Ko-lozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsuly 2 kr; Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I-ső és köz-belső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tul-suly 4 kr. Kolozsvárról Szamosujvárig vagy vissza I. és közbelső Coupe 2 ft 40 kr, hátulsó Coupe 1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsuly 3 kr. Ko-lozsvárról Deészig I. és közbelső Coupe 3 ft 20, há-tulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. A közbeeső kisebb állomások 40 krajczárjára

val mértföldenként számíttatnak, azon megjegyzés-sel, hogy a megkezdett mtfld egészbe számíttatik. Minthogy a t. cz. utazó közönség kényel-mére az intézet minden lehető kényelemről gon-doskodik, reméli további pártfogásait is meg-nyerhetni.

Kolozsvárt, márczius 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.
gyorsutazási tulajdonos és
igazgató.

Nyiltér.

[23—60]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

ugyszinte
hugycsőszűköléseket, magkiömléseket
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

Dr. Handler Mór

orvos- és sebész tudor, szülés és szemész.
Rendel napoként: délelőtt 11 órától 1-ig
és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám,
I-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azon-nal válasz adatik.

Felölös szerkesztő Sándor János.

A kolozsvári hitelbank és zálogkölcöntársulat

111—* elfogad (23)

készpénz betételeket 100 frttól kezdve **pénztárjegyekért**, a melyek után 6% kamatot fizet. E pénztárjegyek értékét Pesten is felvehetni az **angol-magyar banknál**. A kamatok 3 havonként fizetnek.

A bank **kölcsönöket** ad mindennemű értékpapírra, arany- és ezüst tár-gyakra s más értékes ingóságokra.

Leszámitól váltókat; vesz értékpapírokat.

Elvállal pénzbehajtásokat váltókra, utalványokra.

Törlesztési kölcsönöket eszközöl 500 frttól kezdve telek-könyvezett birtokokra 24 1/2 vagy 34 évre; a törlesztés és kamat 8% illetőleg 6 3/4 %-ot tesz.

az igazgatóság.

891
Sz. 896. 1873.

Árlejtési hirdetés.

A nagyméltósági m. kir. közmunka és közlekedési ministerium folyó 1873 év július hó 21-én 4813. számú rendeletével a **Nagyvárad-Kolozsvári államuton** levő 153. számú, ugy-nevezett **Nagy-Kapusi hid** kijáratát a megállapított 4435 frt 04 kr. kötszég-összeg erejéig engedélyezve, ezen munkát-kivétel biztosítása céljából, folyó 1873. év augusztus hava 11-én délelőtt 10 órakor kezdőleg a kolozsvári m. kir. mérnöki hi-vatal irodájában zárt írásbeli ajánlat mellett árlejtési tárgyalás fog tartatni.

Valaikozni kívánók felhívának; miszerint az 50 kr. blyeggel és a megállapított költ-ségösszeg után eső 5 % banatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatokat, — melynek borítékán jelen árlejtési hirdetés, valamint a műtárgy száma is megnevezendő legyen — az árlejtési tár-gyalás megkezdése előtt a kolozsvári m. kir. mérnöki hivatalhoz benyújtják.

Az árlejtési művelet és feltételek a mai napról kezdve alólírt hivatal irodájában délelőtti órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvárt 1873 év július hó 26-án.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

(Utánnymat nem díjazatik.)

889

Felhívás.

Az 1841-ben alakult kolozsvári biztosítéki takarékpénztár 1868-ban műkö-dését beszüntetvén, ugyanazon év december 6-án kelt közgyűlési határozata nyomán a jogos igénylők követelését az ez alkalommal kirendelt kezelő bizottsága által kielégíteni kívánta. Ezen határozat értelmében az eddig jelentkezett összes igények ki lettek elégítve — minden igények elenyésztetése céljából azonban ezennel fel-hívom mindazokat, kiknek a kérdéses intézet ellen bármilyen igényük lehetne, hogy azzal lehető okmányokkal, nyugta-könyvekkel igazolva alólírtához, mint a kezelő bi-zottság elnökéhez, mátol számítva egy év alatt annál inkább jelenték be, mert el-leneseletben a fennmaradó összeg a felosztató kö-gyűlés határozata értelmében vala-mely közintézet számára lévén átadandó, igényük alap hiányában kielégítést nem nyerend.

Kolozsvárt, 1873, július 26-án.

Tamási János,

Kolozsvárt, bel-magyarutca 44. h. sz.

890
Sz. 20575. 1873.
4719.

Pályázat.

Az alólírt m. kir. pénzügyigazgatóság területén egy III. osztályu magy. kir. pénztárnoki állomás 1200 frt. fizetés és 150 frt lakpénzzel, és esetleges előlépte-tés folytán egy V. osztályu m. kir. pénz-tárnoki állomás 960 frt fizetés és 150 frt lakpénzzel, — vagy pedig egy IV, V, VI. osztályu adóellenőri állomás 840, — 780 vagy 720 frt fizetés és 100 frt lakpénz-zel; vagy pedig egy IV., V., VI. vagy VII. osztályu adóosztási állomás 800, 700, 600 vagy 480 frt fizetéssel és 100 frt lak-pénzzel, a fi etés 2/3-ával feléről tiszti-biz-tosítók letételének kötelezettsége mellett betöltendő.

Pályázók a hivatalos magyar és azon kívül a német vagy román nyelvbeni jár-tasságukat, továbbá a számviteli és pénz-kezelési képzettségüket igazoló, — végleg adóhivatali vizsga letételi bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket ezen m. kir. pénz-ügyigazgatósághoz **három hét** alatt be-nyújthatják.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság

Nagy-Szeben 1873. július hó 22-én.

A unit es kofolú. Bontarcsut rakára
Reichard és társa
könyvtárhelyében, Kolozsvárt 213 szám, Bécs-ben Erzebeutca Nr. 6. Prágában Breutegasse 46, Irtlenzthen Via pontie rosso 3, Lembergben Wall-gasse 288, továbbá
Raktára van a Bibliatársulatnak Pesten
Millard Edv. Henrinel Deakpiaz 3.
853
A biblia,
vagy az ó és új testamentum szentírása német, magyar, cseh lenyelt, orosz, román, toj, zsidó görög, angol, francia, hor-vát, török, kínai, és más nyelveken a lapstrom szerinti, mely ingyen adatik.
Epea most jelent meg: a Luther-féle új teata-mentum átvizsgált kiadására 18 kr.
Megrendelések 5 ft. o. é díj nélkül és bér-mentve teljesíthetnek.

„Victoria“ biztosító társaság Kolozsvártt

elfogad **életbiztosítási** ajánlatokat minden módozatokban.

Díjai a lehető legolcsóbbak és biztosítottjait az életbiztosítási osztály össze-nyereményének **ötven száztől** az az annak felében részesíti, díjfelvételi összes geik arányában. Ezen nyeremény részesítés folytán, az 1871-ben biztosítottak, már 1872-i díjaik **kilencz száztől** visszakapták, és bizton remélhető, hogy ezen nyo-reményrész évről, évre emelkedik.

Kiválóan figyelemre méltók a **biztosított eredménynyel** megnyitott tulélé-si csoportok, melyekbe beállítás által mindenki, már életében szép összegeket bizto-síthat maga vagy gyermekei részére.

A most országai szerte terjedő cholera járvány különös indokul szolgál szülőknök, férjeknek, stb. hátramaradandókról előre gondoskodni.

Bővebb tájékozással, utasítással stb. szolgálnak a társasági felügyelők és ügy-nökök.

A Victoria biztosító társaság igazgatósága Kolozsvártt.

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés útján a eskor szakorvossa dr. O Killisch, Berlin, Louisenstrasse 45
E pillanatban 1000-nél több betege van kezelése alatt.

661 86 —*

Elmélkedő orvosok,

allopathák és homöopathák, az általa meggyógyultak naponta szaporodó bírálata szer-int, a **lélegző** (torok és mell) és **emésztő** szervek (gyomor, m.j, végbél, arany-ér) valamint az **idegrendszer** (hypochondria, aszkor) beteg-egeiben, általános és különös **gyengeségi állapotban** (magkiömlés, tehetetlenség) a **Humboldt Sándor** indítványára behozott
dr Sampson-féle **Coca-készítmények** (német gyógytári árszabály szerint üveg és doboz számra 1 tallér) oly fényes eredményeket eszközöltek, hogy minden ha-sonló betegségben szenvedőknek a legmelegebben ajánlhatók. Különös ismertetésül **dr. Sampson** tanár „**Szerecsen gyógyszer-tára**” Mainzban, valamint bizományos gyógyszer-tárai is (Főraktár Austriára nézve **Haubner Edénél** Bécs-ben, Magyarországra nézve **Török Jozsefnél** Pesten, **Pecher J. E.**-nél Te-mesvárt, **Fürst Józsefnél** Prágában) tudományos értekezletet felőle ingyen és bérmentesen küld.

806 23—30

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főtér, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. ez. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes be-
tükkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözüvények, rovatos iven, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek,
baromútlevelek, vásárczédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA 1 frt.

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve,
hogy a papirok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak,
a legszükségesebb mintázatokból kész raktárt tart, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövi-
debb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosíttatik.

Gámán János örökösei könyvnyomdája.